

Pinguicula

Přesně-spávek přesně Radek Kastner
[02.10.2008]
Aktualizováno [03.10.2008]

Pinguicula L. (1753) -
Tuřnice

V rámci rodu Pinguicula (tuřnice) existuje více než 90 druhů, poddruhů a
variet, stejně jako mnohá přirodní hybridy a hybridy uměle vypěstované a spolu
s rody Genlisea
a Utricularia
(bublinatka) patří tuřnice do čeledi bublinatkovitých (Lentibulariaceae).

OBEZNÁMÉ INFORMACE

Rod známý již v 15. století VITUS AUSLASSER jako "Smalz chrawt"
(tuřnice). Pojmenování Pinguicula uvedl ve své herbářové KONRAD GESSNER roku
1561 a vycházel z přirodního pinguis, což znamená 'tuk' a označuje tak
maso-vňet, tuřnicolistý. Masožravost vlastnosti rodu objevil roku 1873 W. Marshall a
o dva roky je potvrdil C. Darwin.

Pásti tuřnic se používají k aktivnímu lepivému,
adhezivnímu pastem.

ROZŠÍŘENÍ

Tento velmi rozšířený rod je doma především na severní polokouli. Většina druhů
pochází z Mexika, následně z Evropy, Střední Ameriky a Karibiku (např. P.
filifolia a P.
albida). Některé z nich lze nalézt i v Jižní Americe (např. P.
antarctica), severní Africe (P.
lusitanica) a Asii. Tyto rostliny jsou tropické, subtropické ale i
oblasti s mírným podnebím. Tuřnice upravené vlhkostí, většinou bažinaté půdy,
báhy, rašeliništi, přiskovcové skály a křídle i stěny skal s obsahem
vápence (např. P. vallisneriifolia). Oproti jiným rodům oslujícím tuřnice vedle
kyselin i zásaditě půdy.

Dělení podle formy vzrůstu

Podle výšky buňky v mírných nebo tropických klimatických oblastech se druhy
dělí na dvě skupiny podle formy vzrůstu, které se dále dělí na dvě typické
varianty. Rozlišení přirodního přirodního spojení na tom, jak tvar listů rostlina tvoří,
přirodní tvar se podle ročních období mohou velmi lišit.

Forma vzrůstu typická pro mírné

GenerovÃ¡no: 19 April, 2024, 23:48

LAPACĚ • MECHANISMUS A TRÁVA •

Masozravky listy jsou na svahy hornů straně pokryty stopkami a pásemími
 listy. Stopkami a listy poskytují povrchu listu jeho teplost - lesk, který je
 menší - druhy hmyzu, který je pak lapen a pásemí. Kořeny - stimulované listy u
 některých druhů mohou márně srolovat okraj, jině tvoří - je malou prohlubeň.
 Tráven - kořeny se odehrávají pomocí nepatrně malých pásemí, který tvoří -
 márně kyselou tekutinu obsahující - enzymy, a prostědnictvím to tekutiny jsou
 mákání - a ještě lapeně kořeny rozloženy a rostlinou vstřebány.

KVĚST

Květy na dlouhých stoncích jsou podobné květem fialek a mají ostruhu. Bezlisté
 květné stonky jsou u většiny druhů pokryté etnami drobnými listy, na které
 se pásemí - ležící - má - a pásemí - jaký ten hmyz. Někdy málo druhů je
 samosprašných (např. P.

lusitanica a P.

sharpii). U většiny druhů lze provést opylení pomocí - aťte - ku. Květy jsou
 u většiny druhů rozděleny na horní a dolní - pýsk. Často je horní - pýsk
 dvoulaločtí a dolní - pýsk téměř - laločtí. Barvy květů jsou modré, fialové nebo bílé,
 zčernalé se lze setkat i se žlutými (P.

lutea) nebo červenými květy (P.

laueana).

PÁSTOVÁNÍ •

Podmínky pěstování - jsou květi velké oblasti rozšířené - druhu velmi rozdílné.
 Obecně lze ale říci, že většina tužnic vzhledem ke svahům poměrně nená - tak
 náročně jako ostatní - masozravky rostliny. Stanoviště by sice mělo být svahové,
 ale pokud možno ne na pásemí - slunci (mimo P.

filifolia, která vyhledává stanoviště pásemí - osvětlené sluncem s teplotami
 daleko přes 30 °C)

Většinu druhů lze dobře pěstovat přes letních teplotách mezi 18 °C a 30 °C. V
 zimě by se teploty u mexických druhů měly pohybovat mezi 10 °C a 15 °C. Odolné
 druhy vyžadují - ztelně - rozdíl mezi letní - a zimní - teplotami, které by měly
 být trvale pod 5 °C - většina z nich snáší - i márně mráz.

Všechny druhy vyžadují - dobrou větranost stanoviště, protože, pásemí - m v zimě,
 vznikají nebezpečí - zahnívání - kořenů. Zvýšená vzdušná vlhkost od 50 - 60% je pro
 většinu druhů dostačující - a.

Substrát by se měl u tropických druhů skládat pásemí - ze směsi rašeliny a písku,
 u mexických a evropských druhů a druhů oběhujících - ch skály se doporučuje,
 pásemí - chat pro zkypšení - substrátu něco málo perlitu, vermikulitu ale i hlíny a
 jílu. Pásemí - lze u mnoha druhů obohatit dolomitickými vápnem nebo slá - novcem, což se
 jeví - jako velmi důležité pro P. vallisneriifolia. Během letních měsíců je
 vhodné - substrát udržovat stále vlhký, ale nesmí být nikdy pásemí - mokrá.

Všechny mexické druhy, které tvoří - pásemí - ezimovací - ráci, by měly být na podzim
 udržovány jen márně vlhké a substrát v zimě má - ať - ať - vyschnout. V
 zázemí - platí, že - m menší - jsou zimní - listy, o to má - je zapotřebí - zimní - živka.
 Jakmile se brzo z jara tvoří - letní - masozravky listy, má - se zase opatrně začít
 se živkou.

I když tužnice nejsou tak citlivé na obsah vápníku, měla by se používat
 dešťová, filtrovaná nebo destilovaná voda.

Pěstování - mexických vysokohorských druhů je možné - jak ve skleně - ku, tak i ve
 vnitřních - prostorách pod umělým osvětlením, je nutno ale zajistit zimní - teploty

pod 15 °C a vzduch nesmí být příliš suchý. Tropické druhy z Karibiku (*P. filifolia* a *P. albida*) je nutno pěstovat buď v teplém skleněku nebo teráriu s tropickými podmínkami. Pěstítkem je nutno dbát na to, aby teploty nepadaly pod 20 °C a musí se udržovat stále vysoká vzdušná vlhkost.

Pro druhy z měrných klimatických oblastí Evropy, Asie a Severní Ameriky se doporučuje pěstování v chladném skleněku nebo ve volném prostředí, protože je bezpodmínečně nutno zachovávat klidové období. Pěstítkem se musí dbát na to, aby rostliny nebyly vystaveny dlouho působení slunečního záření, aby se tak zabránilo vysokým teplotám.

Jakmile rostliny vytvoří pěstevní růst, jsou schopny přestát i mrazivý. Pěstování v lednici je rovněž možné.

• •

Tuňnice lze množit jak semeny, tak i listovými řízkami. U druhů tvořících růstové tvary listů je pro vegetativní množení lepší volit listy ze zimního růstu, které se odeberají hned u svého počátku.

Rozmnožování druhů, které jsou odolné vůči zimě, se množení dobře daří nejen v severní ale i jižní části i prostědnictvím etnických gemm, což jsou pupeny odnoží.

Detailní informace k pěstování, stejně jako bližší informace k jednotlivým druhům jsou uvedeny v rubrice Druhy.

Další odkazy:

- Rozsáhlé informace ke skoro všem druhům toho to rodu a další zajímavosti o tuňnicích shrnul Eric Partrat z Francie na své stránce: 'A WORLD OF PINGUICULA' (čili 'Svět tuňnic') <http://www.pinguicula.org/>

- Oliver Gluch je opravdovým expertem v této oblasti. Na jeho stránce se nacházejí obecné informace a detailní popisy k některým zajímavým druhům: <http://www.gluch.info/>

Literatura:

Barthlott, W., Porembski, S., Seine, R., Theisen, I. (2004): Karnivoren - Biologie und Kultur Fleischfressender Pflanzen. Verlag Eugen Ulmer.

Braem, Dr. Guido (2002): Fleischfressende Pflanzen - Gattungen und Arten im Porträt. Augustus Verlag München.

Casper, S. Jost (1966): Monographie Der Gattung Pinguicula L., E. Schweitzbartsche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart.

D'Amato, P. (1998): The Savage Garden - Cultivating Carnivorous Plants.

Labat, J. J. (2003): Fleisch fressende Pflanzen - Auswählen und Pflegen. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.

Slack, A. (1979): Carnivorous Plants. Reed, London.

Â© Markus Welge | PoslednÃ-
aktualizace: 07.04.2008

T: Josef MolnÃr